

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 17. december 2024

Sag 32/2024

Anklagemyndigheden

mod

T1

(advokat Helle Kaad Iversen, beskikket)

I tidligere instans er der afsagt kendelse af Vestre Landsrets 3. afdeling den 14. marts 2024 (V.L. S-0472-24).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Kristian Korfits Nielsen og Ole Hasselgaard.

Påstande

T1 har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse af 14. marts 2024 ændres, således at han alene burde være varetægtsfængslet efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den 15. marts 2023 blev T1, T2 og T3, der alle er tyske statsborgere, standset i en bil af Syd- og Sønderjyllands Politi ved grænseovergangen ved Frøslev. De blev alle tre anholdt, idet der i bilen blev fundet et betydeligt kvantum kokain.

Den 16. marts 2023 blev T1, T2 og T3 fremstillet i grundlovsforhør som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt. Alle tre nægtede sig skyldig. T1 og T3 afgav forklaring. T2 ønskede ikke at udtale sig om sigtelsen. Af retsbogen fra grundlovsforhøret fremgår det, at T1 forklarede:

”Anholdte T1 forklarede, at han i går, det vil sige onsdag den 15. marts 2023, var med i den VW Passat, der er nævnt i ovenstående sigtelse. Anholdte var sammen med de 2 andre anholdte - T2 T1 og T3 - og var dén, der førte bilen, medens T2 sad til højre for ham og med T3 placeret på bagsædet lige bag ham. Da de passerede den tysk/danske grænseovergang på Sønderjyske Motorvej i Padborg, var de alle tre på vej fra Hamburg til København. Her skulle anholdte til bryllup hos ... (gommen) og ... (bruden), som han var i familie med, dog uden at der var tale om nære slægtninge. Hvor brudeparret præcist bor i København, ved anholdte ikke, men han havde deres adresse på sin mobiltelefon og kunne få oplyst nærmere herom gennem sin mor. Brylluppet skulle finde sted i dag klokken 13.00, vist nok på Københavns Rådhus, og med efterfølgende fest. Anholdte husker ikke præcist, hvornår han blev inviteret til brylluppet, men det var i hvert fald "i god tid" før, det skulle finde sted. Anholdte medbragte ikke festtøj eller lignende, idet hans mor havde taget dette med, da hun for nogle dage siden rejste til København for at deltage i brylluppet. Dette skyldes, at anholdte i den seneste tid har haft meget travl med forskellige arbejdsopgaver og derfor ikke var sikker på, om han kunne nå at komme til brylluppet i København. Hertil kommer, at anholdte ikke selv havde en bil, han kunne køre i fra Hamburg til København. Anholdte nævnte dette for en af sine gode venner, der lovede, at han nok skulle skaffe en bil til ham. Kort før turen til Danmark tog anholdte hen til T2, der sad og ventede i den ovennævnte VW Passat. Anholdte kendte i forvejen T2 fra Hamburg, men spurgte ham ikke, hvem bilen tilhørte, eller hvorledes han var kommet i besiddelse af den. Anholdte tror dog ikke, at det var T2s egen bil, idet han ikke har kørekort. Da anholdte satte sig ind i bilen, sagde T2, at de også skulle have en kvinde - det vil sige T3 - med på turen. Anholdte kendte på daværende tidspunkt ikke T3 og så hende vist for første gang, da de kørte hen til hendes bopæl, og hun steg ind i bilen. Anholdte var dog klar over, eller havde det indtryk, at T3 og T2 var venner eller i familie med hinanden. Anholdte havde intet kendskab til de cirka 13,5 kg. kokain, som dansk politi fandt i bilens bagagerum, da de blev standset ved grænsen. Ej heller blev der under turen fra Hamburg nævnt - eller talt - noget om, at der var gemt kokain eller narkotika i bilen.

Anholdte forklarede endvidere, at hverken T2 eller T3 skulle deltage i det omhandlede bryllup, men blot tilbringe et par dage på egen hånd i København. Anholdte var ikke helt afklaret med, hvor han skulle bo og overnatte i København. Dog skulle det være på et hotel eller hos den familie, der holdt brylluppet. Efter planen skulle anholdte være tilbage i Hamburg efter 2- 3 dage.

Anholdte forklarede sluttelig, at han ikke har nogen egentlig tilknytning til Danmark, som han angiveligt ikke tidligere har besøgt.”

Af retsbogen fra grundlovsforhøret fremgår det vedrørende T3s forklaring:

”Anholdte T3 forklarede, at hun var med som passager i den VW Passat, der i går blev bragt til standsning ved grænseovergangen på Sønderjyske Motorvej i Padborg. Foruden anholdte var de 2 andre anholdte, T1 og T2, med i bilen, der blev ført af førstnævnte. Anholdte var nogle timer forinden blevet afhentet på sin bopæl i Hamborg af T1 og T2,

der herefter var begyndt at køre mod Danmark. Hvad formålet med turen var, vidste anholdte ikke, idet hun blot af sin polske ven eller kæreste, A, var blevet bedt om at tage med - dette mod betaling af 200 € og med besked om "ikke at stille spørgsmål". Anholdte kender ikke As efternavn og/eller præcise adresse, men ved blot, at han bor i Quickborn. Anholdte kendte i forvejen den ovennævnte bil, som hun sammen med A, T1 og hendes bedste ven tidligere - den 28. februar eller den 1. marts 2023 - havde været med til at hente i Nordhorn nær den hollandske grænse. Anholdte blev ved den lejlighed sat af den bil, de var kørende i, lidt uden for Nordhorn og bedt om at vente hér. Da A og de 2 andre nogen tid senere kom tilbage, steg anholdte ind i Passaten og kørte med A hjem til hendes bopæl i Hamburg. For denne tur fik anholdte 100 € af A. Med anholdte som chauffør kørte hun og A en dags tid senere i Passaten til København. Hér fik anholdte 50 € af A og bedt om at gå en tur i byen samtidig med, at han igen formanede hende om ikke at stille nogen spørgsmål. Dog spurgte anholdte A, om det havde noget med stoffer at gøre, og hvortil han blot svarede nej. Efter nogen tid kom A tilbage til anholdte, hvorpå de sammen kørte retur til Hamburg. Anholdte har på sin mobiltelefon taget billeder fra såvel Nordhorn som København, ligesom hun har oplyst telefonens pinkode til politiet, så de kan se, hvor hun har været. På anholdtes mobiltelefon står A anført under navnet "...". Anholdte har flere gange sagt til A, at hun ikke ville have noget med stoffer eller narkotika at gøre - noget han har forsikret hende om, at det heller ikke var.

Om den nu omhandlede tur til Danmark forklarede anholdte, at dette skete efter anmodning fra A, der sagde, at også han skulle med, samt at hun ville få 200 €. Det kom derfor bag på anholdte, da hun blev afhentet på sin bopæl af T1 og T2 - noget der skete, selv om A vidste, at hun ikke brød sig om at være alene med dem. A havde cirka 1 uge efter den første tur til København præsenteret anholdte for T2, der også gik under navnet "...". Forud for den nu omhandlede tur til Danmark, blev anholdte afhentet på sin bopæl af T1 og T2, hvorpå de afhentede A i Quickborn og fortsatte mod Wiesbaden i nærheden af Frankfurt. Undervejs talte A og T1 sammen på et sprog, som anholdte ikke forstod. Inden de nåede helt frem til Wiesbaden, blev anholdte sat af ved et indkøbscenter, hvor hun ventede i cirka 2 timer. Hvorfor anholdte blev sat af, ved hun ikke, men vidste dog fra tidligere, at hun ikke skulle stille spørgsmål om noget. Da A samt T1 og T2 kom tilbage til anholdte, fortalte de ikke, hvad de havde foretaget sig, men kun, at de i en stor del af tiden havde holdt i kø. Efter anholdtes opfattelse er T1 As "højre hånd" og vidste med 100 %'s sikkerhed, hvad der lå gemt i bilens bagagerum. Ligeledes har anholdte hørt A sige, at T2 er som en lillebror for ham.

Anholdte forklarede endvidere, at det var hendes opfattelse, at hun skulle med på de omtalte ture til København, fordi de strakte sig over mange kilometer, og at det derfor var rart, at man kunne skiftes til at køre bilen. Hertil kommer, at A havde sagt, at det var en fordel, at der var en kvinde med i bilen - noget der fik anholdte til tænke, at han var bange for at blive standset ved grænsen til Danmark. Anholdte har ingen tilknytning til Danmark, hvor hun alene har været under de 2 ovenfor beskrevne ture.

Anholdte forklarede yderligere, at dét, hun nu, og under den seneste afhøring hos politiet, har forklaret stemmer overens med sandheden. Da bilen blev standset ved grænsen, begyndte T1 at lyve og fortælle, at han eller de var på vej til et bryllup i København. Dette gjorde anholdte så bange og usikker, at også hun begyndte at lyve og fortælle, at de skulle til bryllup hos noget af T1s familie. Da politiet herefter fandt de mange kilo

kokain i bilens bagagerum, valgte anholdte at lægge kortene på bordet og fortælle, hvad der reelt var foregået eller sket.”

Retten i Sønderborg afsagde kendelse om, at alle tre sigtede skulle varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og nr. 3. Varetægtsfængslingen blev efterfølgende forlænget på det hidtidige grundlag, således at de var varetægtsfængslet indtil dom.

Af rapport af 17. juli 2023 fra Syd- og Sønderjyllands Politi med titlen ”Forsøg på udfindelse af ”A”, fremgår bl.a.:

”T3 oplyste under grundlovsforhøret den 16. marts 2023, at hendes polske kæreste/ven, ”A” havde givet hende euro 200 for at køre med til Danmark, som passager, i bilen.
...

Ingolf Thomsen, specialkonsulent oplyste samme dag, at søgekriterierne var for få til en egentlig søgning i de tyske registre på oplyste signalement.”

Af rapport af 18. september 2023 fra Syd- og Sønderjyllands Politi med titlen ”Forespørgsel til Tyskland på telefonnummer” fremgår bl.a.:

”Under gennemgang af koster nr. 500, mobiltelefon, tilhørende T3 fandtes en kontakt, A, der tidligere er nævnt i sagen.

Under kontaktinfo var A’s telefonnummer angivet som, +49.....

Jeg rettede henvendelse til pccc, idet abonnenten søgtes udfundet.

Jf. det fra Landespolizei, Tyskland oplyste, fremgår det, at abonnenten skulle være identisk med:

- ..., f. ...1998, boende Guipavasring, DE-22885 Barsbüttel. Abonnement oprettet d. 09.04.2022.

Jf. Landespolizei findes der ingen person svarende til det oplyste i Tyskland.”

Syd- og Sønderjyllands Politi rejste ved anklageskrift af 24. oktober 2023 tiltale mod T1, T2 og T3 for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt., jf. lovgivningen om euforiserende stoffer, ved i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse med henblik på overdragelse til en større personkreds eller mod betydeligt vederlag eller under

andre særligt skærpende omstændigheder at have indført ca. 12 kg kokain fra Tyskland til Danmark.

Under hovedforhandlingen i Retten i Sønderborg den 23. februar 2024 erkendte T1 sig skyldig, mens T3 og T2 begge fortsat nægtede sig skyldig. De tiltalte afgav alle forklaring. Af deres forklaringer fremgår:

”Tiltalte, T3, har for retten vedstået sin forklaring i grundlovsforhør, bortset fra at der er flere ting, der er fejlagtigt gengivet. Hun ville allerede under grundlovsforhøret have det rettet. Detaljerne er ikke rigtigt beskrevet. Først er det forkert, at A er en kæreste. Han er kun en ven. Desuden har hun kun truffet T2 og T1 en enkelt gang tidligere, og aldrig sammen. Hun var sammen med A og T1 på turen til Nordhorn. Det var T2 og A, hun var sammen med på turen til Wiesbaden.

Det var T2 og T1, der hentede hende ved den her omhandlede tur. Hun blev kaldt ned via mobil. Da hun stod foran bilen, så hun, at det var T1 og T2. A var der ikke. Forinden havde A pr. telefon forsikret hende om, at han ville være der. Hun spurgte derfor nu, hvor A var. De ville hente ham, sagde de, og hun skulle hoppe ind i bilen. De kørte dog videre ad motorvejen, fordi afkørslen mod As bopæl. Hun spurgte til det, og de sagde da, at A havde andet at gøre, og det var bare sådan det var. Hun lavede en scene, men hendes protester blev overhørt. Det var A, der havde bedt hende om at tage med på turen.

A havde med biler at gøre, og den første tur, hun var med på, den til Nordhorn, var efter en bil. Hun troede derfor, at også denne tur drejede sig om noget med biler. A havde fortalt, at han ikke havde kørekort, og hun skulle derfor køre for ham. Hendes opfattelse af turens formål bekræftedes af, at det var den bil, de hentede i Nordhorn, de skulle køre i. Hun fik 200 euro for turene til Nordhorn og Wiesbaden. Hun havde også fået betaling for at gøre rent for A. Betalingerne skyldtes, at hun ellers skulle have været på arbejde andet sted. Hun går i skole og serverer i fritiden. Han tilbød hende derfor 200 euro som kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Hun har kun truffet de to andre i sammenhæng med A. De blev bare præsenteret for hende, som ... og ...manden. Hun interesserede sig ikke nærmere for, hvem de var. Det var bare fælles venner. T1 er ...manden. T2 er A havde ikke sagt, at de to skulle med på denne tur, så vidt hun husker. Han havde bare forsikret, at han selv ville være med. Hun spurgte derfor de to andre ind til, hvor han var, og det var først, da de var på vej på motorvejen, og de kørte meget stærkt, at hun blev klar over, at han ikke ville komme med. Hun sagde, at de skulle vende om, men T1 kørte bare videre. Hun tænkte ikke over, at der var noget illegalt ved situationen. Heller ikke over, at hun fik betaling for køreturen. A havde vist, at han havde penge nok, og hun havde jo også arbejdet for ham med rengøring. Det var et normalt aflønningsforhold. A arbejdede med køb og salg af biler, og han gjorde det godt. Hun kendte ikke nærmere til hans forretning, men hun kendte til, at han tjente sine penge ved denne forretning.

Det er i rigtigt, at hun i grundlovsforhøret forklarede om, at det var en fordel, at der var en kvinde med i bilen, og at A var bange for at blive standset ved grænsen. Det hænger sammen med, at i Tyskland er det en stående spøg at sige, at udlændinge bliver stoppet af politiet på grund af deres udseende. Det er på den baggrund, at hun tænkte, at han var bange for at blive standset. Hun har opfattet det som en joke. Officielt har han altid sagt, at han havde brug for hende som chauffør, da han ikke havde kørekort. Formålet med den første tur til København var noget med en bil. De fik da at vide, at de kunne blive i København, hvis de havde lyst til det, men da de kom dertil, sagde han, at de skulle tilbage. Han havde hovedpine, og han havde også et gøremål næste dag. Hun pressede ikke på for at blive. Det var jo også ham, der betalte. Da hun blev sat af bilen, spurgte hun, hvad han skulle. Han sagde, at han ordnede det med biler, og hun skulle ikke stille spørgsmål. Det blev sagt lidt vredt, så hun sagde ikke mere.

Hun vidste ikke, at der var narko i bilen ved standsningen, og havde ingen mistanke herom. Da hun fik at vide af politiet, at der var narko, troede hun først, at det var en kæmpe misforståelse. Hun var lovet 200 euro for denne tur til Danmark. Det var ikke meget i forhold til den tid, hun skulle bruge til turen. Hun ville få pengene, når de kom tilbage, af A. De andre gange har hun også fået sin betaling bagefter.

På hendes mobiltelefon er der snapchat korrespondance med en profil, der hedder ... Det er As profil. Det har hun også fortalt politiet.

I bilen på vej til Danmark talte de ikke om, hvad de skulle sige, hvis de blev stoppet af politiet. Det er rigtigt, at hun i grundlovsforhøret har forklaret som i udskriften angivet om at fortælle politiet, at de skulle til et bryllup. Denne forklaring om et bryllup begyndte, mens de sad i bilen og kunne høre, hvad T1 sagde til politiet. Det var ikke noget, de havde talt om på forhånd.

Turen var planlagt til at gå direkte frem og se på en bil og så straks hjem igen. Det var oprindeligt A, der skulle se på en bil, men han kom ikke med. A er en stille og rolig fyr, nem at snakke med. De havde talt om mange ting også familiære. Hun forstod, at det gik godt for A. Hun fik penge af ham som løn. Det var i stedet for hendes normale arbejde. Hun sad på bagsædet på turen. Hun protesterede, da hun opdagede, at de ikke kørte hen efter A. Det gik hende på nerverne. Hun vidste ikke, hvad der foregik nu. Da de kom til grænsen, blev de stoppet, og bilen kørt ind i en hal. Hun sad ved siden af T2 i bilen og spurgte ham, om der var noget i bilen. Han så hende i øjnene og svarede nej. Dette var 10 minutter efter standsningen, da bilen skulle undersøges.

Turen til Nordhorn fandt sted før den 2. marts 2023. Nordhorn er ca. to timers kørsel fra Hamborg. T2 var ikke med der. De hentede en bil i nordhorn. T1 og A kørte tilbage, mens hun kørte den indkøbte bil tilbage. Det var den, de blev stoppet i. Den 2. marts kørte de til København i den samme bil, og den 15. marts kørte de også i denne bil. Det var også den, hun kørte i til Wiesbaden på turen mellem den 2. og 15. marts sammen med A og T2.

Den 15. marts blev hun samlet op ved sin bopæl, og de kørte ud på motorvejen og direkte mod Danmark med T1 som chauffør. Det var kun ham, der førte bilen. På vejen fra Hamburg til grænsen var der ingen stop.

Bilag 18 a, side 5 foto 4-6, GPS adresserne, kender hun ikke.

På turen til grænsen den 15. marts talte de ikke mere sammen. Hun kølede ned og beskæftigede sig med sin telefon. T2 har hun kun truffet én gang før, ca. en uge tidligere, og hun kendte ham kun ved kaldenavn.

Der er ikke blevet nævnt noget om stoffer eller skjulte rum i bilen.

Tiltalte, T1, har forklaret, at han blev anholdt sammen med de to andre tiltalte. De blev standset i den omhandlede bil. Han var fører. Han vil ikke fortælle, hvad de skulle i Danmark. Han skyldte nogle folk penge, og denne kørsel med narko var en mulighed for at udligne gælden. Han vil ikke sige, hvem der havde arrangeret turen. Han vidste godt, at der var stoffer i bilen, men ikke hvor meget eller hvilken art. Det var ikke sagt direkte. Han spurgte ikke ind til det. Det var spontant, at han tog afsted. Han fik først besked et par timer før. Han fortalte ikke T2, hvad turen drejede sig om. Han spurgte ham bare, om han ville med på en tur, og han svarede "fint." De kunne få en dejlig weekend ud af det. T3 har heller ikke fået noget at vide om stoffer af ham. Han fortalte ingen af dem noget, og han tror heller ikke, at de havde fornemmet noget. Det var ham, der skulle udligne en gæld, og de havde ikke grund til spørgsmål. Han kunne godt have kørt selv, men man er meget klogere bagefter.

En hyggelig weekend havde han og T2 talt om. Han ringede til ham spontant samme dag og spurgte ham, om han havde lyst til at tage med. Han ville gerne have T2 med til selskab og ringede eller skrev og spurgte ham med kort tids varsel. En tur og retur straks, var hans egen plan, men han sagde til T2, at de ville blive en dag eller to. T2 vidste ikke, at han selv tænkte at køre hjem igen straks. De havde ingen bagage med sig.

I grundlovsforhøret fortalte han, at han skulle til bryllup i København. Det var ikke sandt. Han havde ikke talt med de andre om, hvad de skulle sige, hvis de blev standset, men da de blev stoppet, sagde han til T2, at han skulle sige det samme, som han selv gjorde.

På køreturen fra Hamborg til grænsen, var tiltalte stresset, og han talte ikke med de andre. Han var stresset, fordi han skulle have denne tur ordnet og pga. gælden. Hans gæld var på mange tusinde euro. Hele gælden ville blive slettet til gengæld for kørslen. Hvis han ikke fik betalt gælden, frygtede han, at der ville ske noget med hans familie eller ham selv. Han ville have dette pres ud af verden.

Han kendte ikke på forhånd destinationen. Det ville han få at vide undervejs.

T2 kendte tiltalte kun gennem kort tid, men de har været en hel del sammen. Han traf ham, da han kom fra Frankrig sidste år lige før nytår. De gik i samme slæng. De viste ikke, hvad de lavede hver især.

T3 havde tiltalte truffet en til to gange tidligere. Han vil ikke sige noget til, at han skulle have været sammen med hende på en tur til Nordhorn. Han kan ikke sige, hvem der mere var til stede, da han traf T3. A vil han ikke sige noget om.

Den bil, de blev standset i, havde han hentet samme dag. Den blev gjort tilgængelig for ham. Han vil ikke udtale sig yderligere herom. Han var ikke med til at putte ting i bilen. Han kørte bare. Han hentede bilen og kontaktede T2, om han ville med. Så hentede han T2. Derefter skulle de hente T3. Han kan ikke fortælle, hvem der havde givet ham besked om det. Det var blevet sagt til ham. Så kørte de direkte mod Danmark. Han sagde kun til dem, at de kørte i retning Danmark. Ikke andet. De havde ingen stop undervejs.

Han vidste ikke, at der var en GPS-scanner i bilen. Han havde ikke fået en fjernbetjener til det skjulte rum. Det kunne åbnes uden.

Han skrev eller ringede til T2, da han havde hentet bilen. Han kørte derefter hen efter T2, der hvor han opholdt sig. T2 vidste kun, at de skulle køre en tur, ikke hvorhen. T2 fik ingenting at vide før afgang. Derfor havde han heller ingen tøj med. Først undervejs, før T3 kom med, fortalte han ham, at de skulle til Danmark. De kørte direkte til grænsen. T2 kendte intet til, at der var stoffer i bilen. Han kender ikke ... som T2s øgenavn. Heller ikke øgenavnet ...manden for sig selv.

Ved standsningen ved grænsen var de først bare ved paskontrollen, og der var de sammen. Det var her, han hurtigt sagde til T2 om at sige det om bryllup. Han ved ikke, om T3 hørte det.

Tiltalte, T2, har forklaret, at han blev standset sammen med de andre ved grænsen på motorvejen. Han skulle til Danmark sammen med sin ven, T1. T1 SMS'ede om morgenen, om de skulle køre en tur. Intet om, hvor de skulle hen. Senere mens de kørte i bilen, fortalte han det. De kørte i en bil, som T1 kom og hentede ham i. Han har ikke selv set den før.

De hentede T3. Han har truffet hende 1-2 gange før, men aldrig talt med hende. De har ikke kørt i bil sammen tidligere. T1 sagde, de skulle hente hende. Han ved ikke hvorfor. Om T1 ved, hvem hun er, kender han ikke til. T1 fortalte ikke meget om, hvad de skulle på turen til Danmark, kun at de kørte dertil. Tiltalte havde aldrig været i Danmark før. T1 vidste vist ikke selv, hvor de skulle hen i Danmark. Han sagde på et tidspunkt i bilen, at de kørte til København. Det drejede sig om en tur på 1-2 dage til København, så han behøvede ikke bagage. Han var overrasket over, at de skulle dertil. De skulle se på byen og chille der.

I 2-3 måneder havde han kendt T1. De har lavet mange ting sammen. De har ikke før taget en længere spontan tur sammen.

Foreholdt sin forklaring til politiet, bilag 1-9, side 2, 1. sætning, at de skulle til bryllup.

Han har forklaret det, men det passede ikke. T1 havde sagt, hvad hans skulle sige til politiet, i bilen da de blev stoppet, og han ville ikke bringe T1 i problemer. T1 havde sagt, at han skulle sige dette. Det undrede ham, men der var ingen tid til at afklare noget.

Tiltalte kender ikke til kaldnavnet ... eller ...manden.

Han kender ikke nogen ved navn A.

Foreholdt snapchat korrespondance på hans telefon, bilag 1-38, mellem ham og ... M S.

Dette er hans korrespondance. Det er en person, han kun kender gennem social medier, ikke personligt. betyder abonnement. Mange bruger det i deres profilnavn sammen med bynavnet.

Bilag 38 b, side 3ff, teksterne forholdt.

Tiltalte husker ikke, hvad det drejer sig om. Måske har det noget med fodbold at gøre. Han kender ikke nogen, der går under navnet ...mand.

Han anede ikke, at der var stoffer i bilen. Der var intet på turen, som gav tanker herom.

Han har ikke kørekort. Den bil, de blev standset i, har han ikke tidligere kørt i. Han var i denne bil første gang den 15. marts, da han blev samlet op af T1 tæt på sin bolig. De kørte straks hen og hentede T3. Det kan godt have været allerede på denne strækning, at han fik at vide, at de skulle til Danmark.

Han er aktiv på sociale medier, snapchat, instagram, telegram og WhatsApp. Der kan man være med i en gruppe, der kan omfatte flere tusinde medlemmer. Han var medlem af flere grupper især om fodbold. Nogle af dem har nogle hundrede medlemmer, andre af dem måske 10.000 medlemmer. Her kan man skrive med andre medlemmer, folk man ikke kender ellers. Han skriver dagligt med sådanne folk, mest om fodbold. Omtale af en ...mand kunne være en fodboldspiller.”

Ved Retten i Sønderborgs dom af 23. februar 2024 blev alle tre tiltalte kendt skyldige. T1 og T2 blev idømt fængsel i 8 år, mens T3 blev idømt fængsel i 7 år. De blev alle udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandig.

Efter domsafsigelsen begærede anklagemyndigheden dem varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 769, stk. 1, jf. § 762, stk. 1, nr. 1 og 3. De domfældte protesterede ikke herimod. Retten i Sønderborg bestemte, at der skulle ske varetægtsfængsling under en eventuel anke eller indtil straffuldbyrkelse kunne iværksættes.

Ved domsafsigelsen ankede T3 byrettens dom med påstand om frifindelse. Den 26. februar 2024 ankede T2 dommen med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. T1 ankede ikke dommen.

Den 8. marts 2024 ankede anklagemyndigheden dommen med påstand om skærpelse af straffen for alle de tiltalte og med påstand om, at T2 skulle domfældes i overensstemmelse med et

yderligere forhold i den rejste tiltale. Samme dag anmodede anklagemyndigheden landsretten om at træffe afgørelse om, at de tiltalte skulle forblive varetægtsfængslede i medfør af retsplejelovens § 769, stk. 4, jf. § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

Den 12. marts 2024 protesterede T1 mod fortsat varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. Han protesterede ikke mod fortsat varetægtsfængsling efter § 762, stk. 1, nr. 1.

Vestre Landsret afsagde den 14. marts 2024 kendelse om, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, var opfyldt for alle tre tiltalte. Det hedder i landsrettens begrundelse:

”Der er på baggrund af byrettens dom en begrundet mistanke om, at de tiltalte er skyldige i overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt.

De tiltalte er uden tilknytning til Danmark og er udvist ved dommen. Der er derfor bestemte grunde til at frygte, at de tiltalte vil unddrage sig forfølgningen i sagen. Betingelserne for fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 769, stk. 4, jf. § 762, stk. 1, nr. 1, er derfor opfyldt.

Under hensyn til de tiltaltes forklaringer samt oplysningerne om, at der er en navngiven medgerningsmand på fri fod, er der bestemte grunde til at frygte, at de tiltalte på fri fod vil modvirke sagens forfølgning, navnlig ved at påvirke andre eller de medtiltalte. Betingelserne for fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 769, stk. 4, jf. § 762, stk. 1, nr. 3, er derfor tillige opfyldt.”

Ved kendelse af 5. april 2024 bestemte landsretten, at de tiltalte af de grunde, der var anført i landsrettens kendelse af 14. marts 2024, skulle være varetægtsfængslet, indtil der var afsagt dom i ankesagen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 2, jf. § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

T1, T2 og T3 blev ved Vestre Landsrets dom af 6. november 2024 idømt hver 8 års fængsel og udvist med indrejseforbud for bestandig.

Anbringender

T1 har anført navnlig, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, ikke var opfyldt, da landsretten den 14. marts 2024 traf afgørelse herom. Der var på dette tidspunkt ikke nogen konkrete omstændigheder, der tilsagde, at han kunne eller ville

vanskeliggøre forfølgningen i sagen. Han erkendte sig skyldig i byretten, og ankesagen var i relation til ham alene en udmålingsanke.

Landsretten har i sin begrundelse for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, anført, at der var bestemte grunde til at frygte, at han og de andre tiltalte ville modvirke sagens forfølgning, navnlig ved at påvirke andre eller medtiltalte, under henvisning til at der var en navngiven medgerningsmand på fri fod.

Politiet har på grundlag af de oplysninger, der foreligger i sagen, rettet henvendelse til tysk politi uden at finde frem til nogen medgerningsmand. Sådan som sagen foreligger oplyst, må det lægges til grund, at der ikke siden politiets henvendelse til tysk politi er eller vil blive foretaget yderligere med henblik på identificering af en medskyldig i Tyskland. Efterforskningen må således anses for at være afsluttet.

Den omstændighed, at han ikke har villet udtale sig om en eventuel bagmand i Tyskland har ikke betydning, da denne bagmand ikke indgår i sagen. Han har udtalt sig og har erkendt sin rolle i sagen.

De medtiltalte T2 og T3 er varetægtsfængslet under anken i medfør af bl.a. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. De er underlagt brev- og besøgskontrol. De har i modsætning til ham nægtet sig skyldig, men har begge afgivet forklaring i byretten. Det er derfor vanskeligt at se, hvordan han skulle kunne påvirke dem.

Der har således ikke under anken til landsretten været bestemte grunde til at antage, at han ved en varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, ville kunne påvirke de to medtiltalte i sagen.

I narkosager fængsles der næsten pr. automatik i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, uden at der foretages nogen grundigere undersøgelse af, om der er nogen reel påvirkningsrisiko i forhold til den konkrete sag. Narkosager er kendetegnet ved, at der er aftagere og leverandører på fri fod, over for hvilke der altid vil være en teoretisk påvirkningsrisiko. Denne teoretiske påvirkningsrisiko kan ikke i sig selv medføre, at betingelserne for varetægtsfængsling efter § 762, stk. 1, nr. 3, er opfyldt.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte landsrettens vurdering af, at der var bestemte grunde til at frygte, at T1 på fri fod ville modvirke sagens forfølgning, navnlig ved at påvirke medgerningsmænd eller andre. Landsretten har lagt til grund, at der er en navngiven medgerningsmand på fri fod.

T1 blev i byretten dømt for alvorlig narkotikakriminalitet begået i forening med de to medtiltalte, og sagen blev anket til landsretten, hvor der skulle finde en ny hovedforhandling sted.

Af forarbejderne til retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, fremgår, at der ved organiseret kriminalitet normalt vil være en betydelig fare for bevisødelæggelse. Det fremgår også af forarbejderne, at bestemmelsen kan anvendes, selv om den pågældende har tilstået, men hvor det må antages, at vedkommende vil vanskeliggøre forfølgningen mod medgerningsmænd.

T1 ville på fri fod (eller uden mulighed for besøgs- og brevkontrol) have såvel lejlighed som anledning til at modvirke sagens forfølgning i forhold til de to medtiltalte og medgerningsmanden på fri fod.

Byrettens dom var på tidspunktet for landsrettens fængslingskendelse ikke endelig, hvorfor de tiltaltes roller, dels indbyrdes, dels i forhold til medgerningsmanden på fri fod, ikke var endeligt fastlagt. T1 afgav divergerende og skiftende forklaringer under sagen, og hans tilståelse under hovedforhandlingen i byretten fremstod udetaljeret og i modstrid med de øvrige beviser i sagen, ligesom han ikke ville udtale sig nærmere om en række forhold, herunder medgerningsmanden A, der er på fri fod.

T1s motiv til indsmuglingen understøtter hans interesse i at beskytte bagmænd i sagen, hvilket nærliggende kan ske ved at påvirke eller i særdeleshed advare A.

Den omstændighed, at politiet ikke har identificeret A, kan ikke føre til en anden vurdering, idet det må formodes, at tiltalte er bekendt med hans identitet.

Der var påvirkningsrisiko mellem T1 og de andre to tiltalte, idet de tiltalte på fri fod (eller uden mulighed for besøgs- og brevkontrol) ville have mulighed for nærmere at samstemme forklaringer. De har afgivet skiftende og på flere punkter modstridende forklaringer under sagen.

Det fremgår af retspraksis, at spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3 er opfyldt, afhænger af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder i særdeleshed om sagen primært består af tekniske beviser, og om de tiltalte har afgivet detaljerede forklaringer. Kriminalitetens karakter har i den forbindelse også betydning, herunder om der er tale om flere personer, der i forening har delagtiggjort sig i alvorlig organiseret kriminalitet. Dette var tilfældet i nærværende sag, hvorfor betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, var opfyldt på tidspunktet for landsrettens kendelse.

Højesterets begrundelse og resultat

T1, T2 og T3, der alle er tyske statsborgere, blev den 15. marts 2023 standset i en bil ved grænseovergangen ved Frøslev. De blev alle tre anholdt, idet der i bilen blev fundet et betydeligt kvantum kokain.

Ved Retten i Sønderborgs dom af 23. februar 2024 blev de alle fundet skyldige i overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. lovgivningen om euforiserende stoffer, ved at have indført ca. 12 kg kokain fra Tyskland til Danmark. T1 og T2 blev idømt 8 års fængsel og T3 blev idømt 7 års fængsel. De blev alle udvist med et indrejseforbud for bestandig.

T3 og T2 ankede dommen til frifindelse. T1, som i modsætning til T3 og T2 erkendte sig skyldig under hovedforhandlingen i byretten, ankede ikke dommen. Anklagemyndigheden ankede dommen for alle de tre tiltalte med påstand om skærpeelse.

Vestre Landsret afsagde den 14. marts 2024 kendelse om, at T1, T2 og T3 fortsat skulle være varetægtsfængslet under ankesagen, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

Sagen angår, om landsretten havde grundlag for at varetægtsfængsle T1 efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3 (om kollusionsarrest), eller om han alene burde have været varetægtsfængslet

efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 (om unddragelsesfare), hvilket han ikke protesterede imod.

Som fastslået i bl.a. Højesterets kendelse af 5. juni 2012 (UfR 2012.1088H) må der ved varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, foretages en konkret vurdering af, om der er bestemte grunde til at antage, at den sigtede, som spørgsmålet om fortsat varetægtsfængsling angår, på fri fod vil og kan vanskeliggøre forfølgningen i sagen, herunder ved påvirkning af medsigtede eller andre.

På tidspunktet for landsrettens afgørelse den 14. marts 2023 havde T1 som nævnt tilstået, og skyldspørgsmålet var dermed for hans vedkommende afgjort endeligt ved byrettens dom, således at ankesagen mod ham alene angik strafudmålingen. T1 og T3 afgav forklaring i grundlovsforhør den 16. marts 2023, og alle tre tiltalte afgav forklaring under hovedforhandlingen i byretten. Der forelå således indenretlige forklaringer fra dem alle. De medtiltalte T3 og T2, som nægtede sig skyldige, blev – uden at protestere herimod – varetægtsfængslet i medfør af § 762, stk. 1, nr. 3, og de blev som følge heraf undergivet fortsat brev- og besøgskontrol.

På denne baggrund finder Højesteret efter en samlet vurdering, at der ikke var bestemte grunde til at antage, at T1 ville eller kunne vanskeliggøre forfølgningen i ankesagen ved at samstemme sin forklaring med de medtiltalte T3 og T2, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Spørgsmålet er herefter, om der var bestemte grunde til at antage, at T1 ville vanskeliggøre forfølgningen ved at advare andre medskyldige.

På baggrund af Syd- og Sønderjyllands Politis rapporter af 17. juli og 18. september 2023 og sagens øvrige oplysninger må det lægges til grund, at politiet ikke havde kunnet identificere den medgerningsmand, der af T3 var omtalt som A, og at der på tidspunktet for landsrettens kendelse ikke var igangværende efterforskning vedrørende denne person. Det er ikke anført, hvordan T1, hvis han ikke blev varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3, ville eller kunne påvirke en eventuel yderligere efterforskning eller forfølgning af den pågældende medgerningsmand.

Højesteret finder på denne baggrund, at der ikke var bestemte grunde til at frygte, at T1 ville vanskeliggøre forfølgningen ved at advare den pågældende.

Herefter finder Højesteret, at betingelserne efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, for fortsat varetægtsfængsling af T1 ikke var opfyldt på tidspunktet for landsrettens kendelse af 14. marts 2023, og at han således alene burde have været varetægtsfængslet efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1.

Højesteret tager derfor T1s påstand til følge.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse ændres, således at T1 alene burde være varetægtsfængslet efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1.